

FOSSILFRI STADSDEL I MALMÖ MÖJLIGGÖRS GENOM MIKROTERMINAL

2017-11-28

Av: Tillväxtverket

EU är en stor finansiär i svenska utvecklingsprojekt. Flera miljoner går till stadsutvecklingsprojekt via den europeiska regionala utvecklingsfonden i Sverige som Tillväxtverket är förvaltare för. Ett av dessa äger rum i Malmö där man testat en variant för att minska problemen och skapa en hållbar metod för leveranser. Varutransporter är blodomloppet i staden, utan dem klarar vi oss inte. Samtidigt bidrar de tunga fordonen mycket till buller och luftföroreningar.

Det gäller att hitta kreativa lösningar på utmaningen att få ett hållbart samhälle. Malmö stad har som mål att ställa om sina transporter till ett mer miljömässigt, men samtidigt effektivt sätt. Genom att söka och få stöd från EU genom Tillväxtverket har man i Malmö kunnat testa olika lösningar i projektform. I ett gammalt sjukhusområde, Sege Park, som idag hyser bland annat förskolor, vårdcentral och studentboende, har man stängt av för tung trafik och skapat mikroterminaler där varor omlastas till lastcyklar och elfordon för vidare leverans in i området.

– Varutransporterna är blodomloppet i staden, säger Marcus Ljunqvist som är miljöstrateg på Malmö stad och hjärnan bakom detta projekt. Men det skapar utsläpp och buller, och det blir trångt på gatorna med stora lastbilar som parkerar mitt i vägbanan. Jag samlade ihop erfarenheter från andra länder och regioner och tog fram en helt ny idé om hur man kan skapa hållbara leveranser.

Sege park från ovan.

Projektet startades 2016 och innebär att alla leveranser som ska in i Sege Park omlastas till emissionsfria fordon. Varorna levereras till mottagaren och samtidigt hämtas avfall och sopor upp för att forslas ut ur området.

Den ekologiska aspekten är uppenbar; genom att ta bort buller och avgaser skapar man en hälsosammare miljö med färre, och mindre fordon. Det finns också en social vinst med projektet, nämligen att man har anställt långtidsarbetslösa för att sköta omlastning och logistik i mikroterminalen.

– Samhällsekonomiskt är det en positiv effekt med fler människor i arbete och mindre sjukfrånvaro, säger Marcus. I Sege Park är luften och miljön bättre och säkrare utan tung trafik, och det finns studier som visar på att barnens inlärningsförmåga i skolorna förbättras när bullernivån minskas.

Det kräver mer logistik för att hantera varuleveranser och sophantering enligt arbetsmiljoregler och hälsoaspekter. Även för mottagaren innebär det nya rutiner när mjölk kanske kommer i kartonger som ska lyftas i stället för som tidigare på rullvagnar.

- Vi arbetar kontinuerligt med att få ihop alla delar på ett optimalt sätt, säger Marcus. Det positiva är att vi lär oss mycket hela tiden och skapar en kompetensbas för att starta andra omlastningsprojekt utifrån de erfarenheter vi gör här.

Projektet i Sege Park har blivit en succé, och försök har även gjorts med mikroterminaler och omlastning i centrala Malmö. Där har det dock inte fungerat lika bra. Marcus tror att det kanske hänger ihop med att det har varit fler företag och butiker i dessa områden, och inte enbart kommunala verksamheter. Kombinationen är lurig.

- Utmaningen är att få detta att gå ihop i ett företagsekonomiskt perspektiv, säger Marcus. I Sege Park finns än så länge bara kommunala enheter. Det är lättare att genomföra ett sådant projekt när man inte har vinstkrav på sig. För ett företag måste det ju gå att räkna hem ekonomiskt. Det är kommunens uppgift att driva frågorna, men vi kan inte tvinga näringslivet. Jag tror dock att de flesta företag har hållbarhetsfrågorna högt uppe på agendan, det måste man i dag för att vara attraktiv på marknaden. Och genom att börja samarbeta mellan kommuner och näringsliv tror jag att vi kan hitta lösningar. Det här är ett unikt projekt som jag ser absolut kan fungera på flera ställen om man hittar rätt förutsättningar.

I framtiden ser Marcus Ljunqvist att det är privata aktörer som ansvarar för mikroterminaler och omlastning till miljöfordon och att det skapas företag som sköter det. Framtiden för samlastningen i Sege Park är inte helt säker.

- Det här är ju egentligen inte kommunens uppgift, säger han. Om vi inte hittar något sätt att finansiera Sege Park efter projektidens slut, kommer vi att lägga ner projektet. Men vi kommer även i framtiden att stödja och uppmana till liknande försök!